

Sammanfattning SKGS lunchseminarium om USAs energipolitik och om hur energiintensiva företag tänker innan de investerar.

Vid SKGS lunchseminarium den 29 maj inledde Marcus Hansson, energi- och miljöspecialist vid den Amerikanska ambassaden i Stockholm med att ge en överblick av USAs energi- och klimatpolitik. Energi är ett fokusområde för president Obama och man ser Sverige som ett föregångsland, framförallt när det gäller att minska utsläppen av koldioxid samtidigt som tillväxten ökat. Det pågår just nu en energirevolution i USA och den har lett till stora framsteg:

1. Minskade utsläpp av koldioxid: USA har minskat sina utsläpp mer än något annat land i världen senaste 5 åren, minskningen motsvarar 10,5 % på 5 år.
2. Ökad mängd förnybar el: el från förnybara källor har fördubblats på fyra år. Förnybar el utgör idag ca 15 % av den totala elproduktionen
3. Energieffektivisering: USAs totala energikonsumtion har minskat med 7 % på fem år, samtidigt som tillväxten ökat med 11% under samma tid.

Obama har tagit fram ett stimulanspaket för den amerikanska ekonomin värt 787 miljarder dollar, varav 90 miljarder fokuserar på gröna satsningar (gröna jobb, grön tillväxt). I dessa 90 miljarder ingår satsningar på energieffektivisering, sol- och vindkraft men även krav på bränsleeffektivitet hos nya fordon. Utsläppsminskningarna har till stor del möjliggjorts genom övergång från kol och olja till gas. Utvinningen av Skiffergas (samma gas som naturgas eller metan men en annan utvinningsteknik) har möjliggjort denna övergång. Genom ny borrhäls teknik (sk fracking) kan man nu få tillgång till gas som tidigare varit omöjlig att utvinna.

Det stora utbudet av gas har lett till mycket låga gaspriser i USA. I USA är gaspriset 3-4 ggr lägre än i Europa. Hittills har en del av den utvunna gasen till stor del använts inom landet men USAs energidepartement har just beslutat att öppna en ny terminal för export av LNG (flytande naturgas som kan exporteras). De låga gaspriserna har tillfälligt drivit tillbaka energiindustrins investeringar i USA och ökad export ses nu av många som ett sätt att öka gaspriset och exportintäkterna.

Skiffergas är viktigt för den amerikanska industrin och utvinningen ska fortsätta. Det är enligt Marcus Hansson viktigt att utvinningen sker på rätt sätt, annars finns det risk för lokal negativ miljöpåverkan, det finns fall där grundvatten smutsats ner. Det finns även fall av läckage av metan från borrhålen. Även satsningar för mer förnybart kommer premieras framöver. Administrationen är även intresserad av kärnkraft, till följd av dess låga koldioxidutsläpp. Det finns flera exempel på nyinvesteringar och reaktorer som är under uppförande. Kärnkraften har dock på senare år fått konkurrens av den billiga skiffergasen. Efter Fukushima har också fokus flyttats från nyinvesteringar i kärnkraften till att säkerställa säkerheten i de befintliga 100-talet reaktorer.

USA menar att det handlar om att leda genom att visa resultat. Detta är inte minst viktigt när det gäller minskade utsläpp av koldioxid och möjligheten till ett globalt klimatavtal. I USA finns inget utsläppshandelssystem på federal nivå men det finns flera exempel på delstater som inlett egna utsläppshandelssystem. I dessa system ingår oftast energiproduktion, industriproduktionen står ofta utanför. Koldioxidpriset i de delstater där ett sådant finns, är lägre än det som nu gäller i EUs utsläppshandelssystem.

Efter Marcus Hansson gav Per Engdahl, chef för Höganäs region Europa sin syn på vad som krävs för att ett energiintensivt företag ska göra investeringar. Höganäs tillverkar metallpulver, de förädlar lokal energi till globala produkter. Med detta som affärsidé är kostnaden för energi och transporter mycket viktig. Metallpulver utgör en mycket liten del av den totala globala järn- och stålmarknaden och det används framförallt vid biltillverkning. För Höganäs är Asien den viktigaste marknaden, där har man ett stort produktionsunderskott. Istället sker merparten av produktionen i Europa och

skeppas sedan framförallt till Asien. 42 % av allt metallpulver som Höganäs producerar skeppas mellan olika regioner. De relativa kostnaderna för transporter från Sverige till Kina är mycket låga, detta är något som spelar stor roll för Höganäs ointresse av att investera i ny produktion i Kina. Utav produktionskostnaden utgör material/råvarukostnaden mer än 50 %, denna kostnad är ungefär lika stor oberoende av var produktionen sker. Kostnaden för energi utgör en mindre del, ca 20 % men denna kostnad varierar stort beroende på var produktionen äger rum. För Höganäs produktionsanläggningar varierar elpriset stort, det kan vara 4-5 ggr högre i en region än i en annan. Nedan listas vilka kriterier man studerar när större investeringar ska göras:

1. Närhet till existerande eller framtida marknad
2. Bra logistiklösningar
3. Bra teknisk infrastruktur
4. Konkurrenskraftiga villkor (energi, tillstånd, skatter, lönekostnad)

För några år sedan var intresset för investeringar i Kina överlag stort. Idag går enligt Per Engdahl trenden åt andra hållet, intresset att investera i USA ökar tex. Inom stålproduktionen finns stort intresse för nya direktreduceringsmetoder där gas används som reduktionsmedel, detta ökar stort i USA.